Dinsdag, 2 Maart 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No 3840

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38

Geconcentreerde Bommenaanval op Berlijn.

Bombardementen op Napels en Palermo.

Nieuw Russisch offensief ten Zuiden van Ilmenmeer.

„Rusland zoekt geen verovering van vreemd gebied" zegt de Sovjet-Ambassade in Washington

TIMOSJENKO OPENT NIEUW OFFENSIEF AAN N.W-FRONT.

De Russen maakten bekend, dat de Russische generaal Timosjenko een nieuw offensief heeft geopend aan het Noordwestelijk front tegen het 16e Duitse leger. Tot dusver hebben de Russen 302 plaatsen veroverd, waaronder Demyansk. Bij deze gevechten nam men 3000 Duitsers gevangen; 800 werden gedood. Het communiqué, dat hiervan melding maakte, deelde verder nog mede, dat men 2350 vierkante kilometer gronds heeft veroverd. Hier hadden de nazies in de 17 maanden, die zij daar vertoefd hebben, een groot verdedigingssysteem opgezet (Londen, (AP) 1.3).

GROOTS RUSSISCH OFFENSIEF IN HET NOORDEN.

De Russische luisterdienst in Londen ving het volgende speciale communiqué op:

„In September 1941 slaagde het 16e Duitse leger erin door te breken ten Zuid-Oosten van het Ilmenmeer en het district Zaluchye te veroveren, alsook Retsjkovo en Demyansk en een stuk ten Oosten van het meer Seliger.

17 Maanden lang heeft de vijand de plaats D'Armes weten te houden. De Duitsers zetten dit gebied om in een machtige versterking en noemden het het Demyansk-fort. De nazies waren van plan van dit versterkte gebied uit de belangrijkste verbindingslijnen van de Noordelijke Russische troepen aan te vallen. Gedurende dit gehele tijdsverloop was dit gebied het toneel van herhaalde hevige gevechten.

Enige dagen geleden gingen de Russische troepen aan het Noordwestelijke front onder aanvoering van Maarschalk Timosjenko tot de aanval over. De Sovjets braken in verschillende sectoren door, waardoor voor de Duitse fascistische troepen een ernstige bedreiging voor een dubbele omsingeling ontstond. Toen de vijand zich deze bedreiging gewaar werd, begon hij zich naar het Westen terug te trekken. De Russen achtervolgden hem toen acht dagen lang en veroverden 302 plaatsen, waaronder ook de stad Demyansk en de districtscentra Lukhyovo en Zaluchye. Een gebied van meer dan 2350 vierkante kilometers werd van den vijand gezuiverd.

In dit tijdsverloop namen de Russen 3000 Duitse officieren en manschappen gevangen. 78 Vliegtuigen, 97 tanks, 289 geweren van verschillend kaliber, 711 machinegeweren alsook een grote hoeveelheid munitie en veel uitrustingstukken werden door de Sovjets buit gemaakt. De vijand verloor ook meer dan 800 doden (Londen, (AP) 1.3).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het Russisch middagcommuniqué:

„Gedurende de nacht van 2 Maart voerden onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. **Ten Westen van Rostov vielen de manschappen van een afdeling de Duitsers aan, die zich hadden ingegraven op een hoogte van groot belang.** Tengevolge van de handgevechten, die ontstonden, veroverden onze troepen deze hoogte. Zij veroverden hierbij 3 kanonnen, 4 machinegeweren, 146 geweren en automatische geweren. 180 Vijandelijke doden werden op het slagveld gelaten.

Ten ZuidWesten van Vorosjilovgrad drongen onze verkenners-detachementen in de vijandelijke linies door en bliezen 3 grote ammunitie-opslagplaatsen op. Bij deze krijgsverrichting werden 70 Hitlerieten opgeruimd. In een andere sector sloegen de manschappen van een afdeling een vijandelijke aanval af en ruimden zij ongeveer een compagnie van het vijandelijke voetvolk op.

Ten Westen van Charkov zetten onze troepen hun offensief voort. Een formatie van het Rode leger veroverde de verschillende bewoonde plaatsen en ruimde meer dan 300 Hitlerieten op. Zij veroverden 9 kanonnen 15 machinegeweren en een grote hoeveelheid granaten en patronen. In een andere sector drong een groep Russische schutters met tommygeweren door in de achterhoede van den vijand, die zich bij zekere plaats had ingegraven. De Russen openden vervolgens een verrassende aanval. De Duitsers trokken zich terug en lieten 4 kanonnen, grote hoeveelheden geweren en een ammunitie-opslagplaats achter. Onze vliegers brachten 7 Duitse vliegtuigen neer in luchtgevechten.

Ten Westen van Kursk leverden onze troepen gevechten. De manschappen van een afdeling ontwrichtten of verbrandden in een verwoed gevecht 10 Duitse tanks. Tevens veroverden zij 3 kanonnen en ander oorlogsmateriaal. Er werden gevangenen gemaakt. Ons artillerievuur vernietigde 2 vijandelijke mortieren-batterijen. In de Kuban brachten onze vliegers in luchtgevechten 11 Duitse vliegtuigen omlaag. Alle Sovjet-vliegtuigen keerden veilig naar hun basis terug. Een groep guerrilla's in het gebied van Leningrad viel tijdens de nacht een vijandelijk doel aan. **De Duitse schildwachten werden van kant gemaakt en de guerrilla's bliezen seinpalen en spoorlijnen op.** Op de terugweg naar huis bliezen zij een spoorbrug op. Het verkeer aan deze sector van de lijn is opgeheven" (Moskou, (AP) 2.3).

„RUSLAND KOESTERT GEEN AANSPRAKEN". ZEGT U.S.S.R.-SECRETARIS GORKIN.

De Russische ambassade gaf een bulletin uit, waarin men Alexander Gorkin, secretaris van de Opperste Raad der Sovjets aanhaalde, die zou hebben verklaard, dat „Rusland generlei aanspraak koestert ten opzichte van vreemde landen of andere onderworpen gebieden". In een artikel over het Rode Leger zou Gorkin hebben beweerd: „Wij hebben en kunnen niet als doel hebben vreemde gebieden te bezetten en onderworpen volken onder onze macht te brengen — onverschillig of deze mensen of gebieden in Europa of Azië met inbegrip van Iran zijn. Ons eerste en voornaamste doel is onze gebieden en ons volk te bevrijden van het Duitse en fascistische juk. Wij zijn in het geheel niet van plan onze wil en ons régime aan de Slavische of andere volken in Europa op te dringen. Als eerste doel hebben wij ons gesteld deze mensen te helpen in hun strijd om de vrijheid uit Hitlers dwingelandij. Als dit bereikt is, zullen wij hen alleen laten om hun eigen land naar hun goeddunken te regelen. Er moet geen enkele inmenging zijn in de binnenlandse zaken van andere volken" (Washington, (AP) 1.3).

BERLIJN HEVIG GEBOMBARDEERD.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „In de afgelopen nacht hebben Lancasters, Halifaxes en Stirlings van het Bommenwerperscommando een hevige geconcentreerde aanval gedaan op Berlijn. Het weer was helder en de rapporten laten zien, dat goede resultaten bereikt werden.

Objecten in het Westen van Duitsland werden ook gebombardeerd. Er werden tevens mijnen gelegd in de vijandelijke wateren. Vliegtuigen van het Gevechtscommando voerden patrouille-vluchten uit boven Frankrijk. 19 Bommenwerpers worden vermist van deze verrichtingen."

De Raf onderhield het nieuwe Geallieerde offensief op West-Europa en ging in de afgelopen nacht over tot een geconcentreerde aanval op Berlijn. **Deze was de zesde achtereenvolgende nachtelijke aanval op het vasteland.** Duitse radio-uitzendingen gaven toe, dat branden werden veroorzaakt in de nazie-hoofdstad. Volgens de Duitsers zou een groot aantal Britse vliegtuigen zijn neergeschoten door nachtgevechtsvliegtuigen en het afweervuur. Hierdoor werd te kennen gegeven, dat de aanval van grote omvang was. Het was de 58ste aanval op Berlijn (Londen, (AP) 2.3).

DE HOUDING VAN MARTINIQUE.

Radio-Parijs merkte dezer dagen op: De commandant van Martinique, Admiraal Robert, weigert een verdrag met de Verenigde Staten van Noord-Amerika te sluiten. „Sedert de Anglo-Amerikaanse agressie tegen Noord-Afrika, beschouwt Admiraal Robert zichzelf meer dan ooit verbonden met Pétain."

Het nieuws van vandaag.

In een speciaal communiqué hebben de Russen gisteravond medegedeeld, dat zij ten Zuiden van het Ilmenmeer een offensief ondernamen, waarbij belangrijke successen werden geboekt. Dit offensief staat onder leiding van den bekenden Veldheer: Maarschalk Semeon Timosjenko. Het middagcommuniqué van heden deelt evenwel niets mede over dit offensief. Ten Westen van Charkov heeft de opmars van het Rode leger voortgang en meer naar het Zuiden werden plaatselijke sucessen behaald (blz. 1).

De Geallieerde luchtmacht zet in West-Europa zonder ophouden het luchtoffensief voort tegen de Duitsers. In de afgelopen nacht werd een hevige geconcentreerde aanval uitgevoerd op Berlijn. De Britten verloren 19 bommenwerpers (blz. 1).

Maar ook werden objecten in het Westen van Duitsland gebombardeerd, mijnen in vijandelijke wateren gelegd en patrouille-vluchten uitgevoerd boven de bezette gebieden (blz. 1).

De Brise kruiser „Sussex" heeft op de Atlantische Ocean een vijandelijke tanker tot zinken gebracht, die blijkbaar de Geallieerde blokkade poogde te doorbreken. Het schip werd eerst waargenomen door een Noordamerikaanse Liberator-bommenwerper op ongeveer 800 kilometer van Kaap Finisterre (blz. 3).

In Noord-Afrika worden de aanvallen van de asstrijdkrachten in de Noordelijke sector afgeslagen, hoewel Berlijn wil doen voorkomen alsof belangrijke winsten worden geboekt. In Midden-Tunis blijven de Geallieerden voortgang maken.

In deze opmars werd Sbeitla veroverd op ongeveer 30 kilometer van Kasserine. En het 8ste leger zoekt zich een weg door de Mareth-linie (blz. 3).

Hare Majesteit de Koningin heeft in Engeland een groep Engelandvaarders toegesproken, waarbij Zij vooral de weder-opbouw van Nederland na de oorlog besprak. Hierin zullen de Engeland-vaarders een belangrijk aandeel hebben (blz. 1).

Pater H. Van Straelen, S. V. D. vertelt in een artikel op blz. 4 hoe hij uit Japan kwam. De Pater bevond zich bij het uitbreken van de oorlog in het land van de Opgaande Zon en maakte daar o.a. het overlijden van den Nederlandsen Gezant mede.

Het nieuw benoemde Hoofd van de Surinaamse Gouvernements Persdienst, de Heer Johannes van de Walle, geeft bij zijn afscheid een communiqué uit. Dit staat op blz. 2.

De regeling van de aanstaande benzine-distributie, zowel voor auto's als huishoudelijk gebruik, werd gisteren besproken door Drs. Jan H. van Boven in een persconferentie. Bij deze conferentie legde Luitenant Geert J. Botterweg belangrijke verklaringen af omtrent de bandensituatie, het taxi-vraagstuk e.d. Hierover op de voorpagina.

„....doch waarvoor Wij willen leven, vechten en sterven"
Hare Majesteit.

Hare Majesteit de Koningin heeft een aantal „Engelandvaarders" onderscheiden en toegesproken. Zij zeide onder andere:

„In u allen, die naar Engeland overgestoken zijt, zie ik als het ware een beeld van ons volk, zoals het zich manifesteert onder de verdrukking: in onbuigzame vastbeslotenheid nimmer te bukken voor beulen of verraders. Het is mij een bron van diepe voldoening herhaaldelijk te vernemen dat veler gedachten zijn gewijd aan vele dingen, die zullen moeten worden verricht onmiddellijk na de bevrijding van Nederland.

Het zal mij een voorrecht zijn gebruik te maken van alle nuttige en goede suggesties, die voortkomen uit de geest van hen, die leefden onder de verdrukking. Ik verheug mij erover, dat ons volk zich bewust is van de grote taak tot voorbereiding van de wederopbouw en de vernieuwing van ons vaderland en van alle delen van ons Koninkrijk, die den Nederlanders wacht. Een grote taak wacht hun ook als leden van de grote Democratische wereldgemeenschap, als leden van de Verenigde Volken met wie wij thans schouder aan schouder strijden.

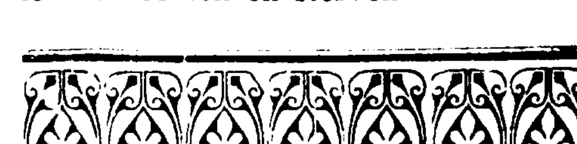
Ik denk, dat dit de grootste taak is, die op de schouders van mensen rust, zolang de wereld heeft bestaan. Dit is een troostrijke gedachte, ondanks het feit, dat ons volk onder ongelooflijk lijden gebukt gaat door een wreden bezetter, die niets respecteert, ondanks het systematische verraad aan den bezetter door gewetenloze schurken — dat ons nieuwe Nederland meer en meer duidelijk zich aan onze blikken vertoont. Nederland zal een waardige plaats innemen in de komende democratische volksgemeenschap, die uit deze enorme strijd zal oprijzen.

Landgenoten, dit is groots, dit is heroïsch."

De Koningin herdacht vervolgens hen, die door den vijand gedood zijn, wijdde woorden aan de Nederlanders, die lijden in concentratiekampen, die weggevoerd zijn naar Duitsland, en die geëxecuteerd zijn: „Wee hun die handlangersdiensten voor deze misdaden verlenen; wee, den „vredelievenden", die het nog steeds mogelijk achten met den vijand samen te werken. Het geweten van ons volk heeft hen gebrandmerkt. Zij zullen, na de bevrijding, hun straf niet ontlopen. En het uur der bevrijding komt steeds meer naderbij. De mogelijkheid van tegenslagen is zeker niet uitgesloten, doch de vooruitzichten worden dagelijks beter en de einduitslag is duidelijk voor wie niet opzettelijk de ogen daarvoor sluit.

Ik weet, dat zij, die niet persoonlijk de bezetting van Nederland hebben doorleefd, slechts bij benadering enig denkbeeld kunnen hebben van wat deze bezetting betekent, doch zij, die medeleven met het vaderland, hebben wel geleerd wat het betekent iedere dag en ieder uur diep te lijden onder het lijden van hen, die achterbleven.

Ofschoon Wij buiten Nederland verblijven, zijn Wij niettemin diep verbonden met bezet Nederland. Nederland dat Ons altijd alles heeft gegeven, dat Ons altijd zo diep raakt, dat Ons geeft wat Wij niet goed in woorden kunnen uitdrukken, doch waarvoor Wij willen leven, vechten en sterven."

Benzine-distributie voor Bandenbesparing.

Van Boven en Botterweg wijzen op bandenschaarste als oorzaak van vervoerprobleem.

Talrijke moeilijkheden voorzien, die onoplosbaar zullen zijn.

In een persconferentie, die langer dan anderhalf uur duurde, hebben de Heren Drs. Jan Hubert van Boven en Luitenant Geert Johan Botterweg gistermiddag een uiteenzetting gegeven van de aanstaande benzine-distributie en wat daaraan zoal vastkleeft. De conferentie was in twee delen gesplitst, waarbij het Hoofd van het Departement voor Sociale en Economische Zaken eerst de benzine-distributie besprak en de Verkeersman vervolgens de toebedeling van banden.

De talrijke vragen, die de persmensen o.l.v. den Vader der Kranten stelden, stieten uiteindelijk alle af op dit ene feit: **dat er lang niet voldoende banden zijn om te voorzien in de behoeften van Curaçao.**

Het eerst het woord nemende legde de Heer Van Boven de volgende verklaring af:

Benzine-distributie.

Het Bestuur heeft besloten het gebruik van benzine te beperken, niet, zoals bekend, omdat benzine schaars zou zijn, maar omdat het daarmede het onnodig verbruik en gebruik van de beperkte voorraad en beperkte jaarlijkse toewijzing van rubberbanden wil voorkomen. De beperking van het benzine-verbruik is dus slechts middel om een ander doel, nl. het bandenverbruik, terug te brengen en bij de opzet en uitwerking van de benzine-distributie is dan ook met deze biezondere situatie rekening gehouden.

Zo is het gebruik van gasoline voor motoren, komforen, strijkijzers enz. niet beperkt en gebruikers van gasoline voor deze doelen zullen dan ook geen hinder van de maatregel ondervinden. Dat zij toch onder de in te voeren regeling zullen vallen, vindt zijn oorzaak in het feit, dat een behoorlijke contrôle op het auto- en motorfietsen gasoline-verbruik slechts mogelijk is als alle verbruik van gasoline onder contrôle komt. Zou immers de aankoop van een gedeelte der gasoline vrij zijn, dan zou het onmogelijk zijn na te gaan of deze gasoline niet voor andere, nl. vervoersdoeleinden zou worden gebruikt en haar doel voorbijschieten.

De regeling zal dan ook zo zijn, dat alle aankoop van gasoline slechts tegen bons zal mogen geschieden, terwijl bij deze bons onderscheid is gemaakt tussen bons voor auto's en motorfietsen, bons voor huishoudelijk gebruik en bons voor motoren e.d. De eerstgenoemde, voor auto's en motorfietsen dus, mogen alleen gebruikt worden aan een gasoline-pompstation en de bediener van een dergelijk station mag deze gasoline **alleen en uitsluitend** in de tank der auto of motorfiets afleveren.

Zowel koper als verkoper zijn strafbaar, indien de aflevering op andere wijze geschiedt. Voor de andere bons is het toegestaan gasoline in blik of in „drums" te kopen, daar de gasoline thuis of in de werkplaats moeten worden gebruikt. Het zal in de toekomst eveneens verboden zijn gasoline van de ene auto-tank in de andere over te brengen, terwijl men geen gasoline buiten die, welke in de auto-tank aanwezig is, in voorraad mag hebben, behoudens tegen vergunning mijnerzijds.

Met de uitgifte der distributie-bonboekjes is, zoals u bekend, heden [Maandag 1 Maart] een aanvang gemaakt. De boekjes bevatten bons voor de duur van drie maanden, maar de bons voor Maart bijvoorbeeld zijn slechts in Maart geldig, en mogen door den pompstationhouder niet meer in April worden geaccepteerd. Op de bons zijn dan ook de namen der maanden gedrukt. De bonboekjes zijn voor iedereen persoonlijk gemaakt. Bons en omslagjes zijn afzonderlijk gedrukt en nadat ongeveer een vierduizend aanvragen voor benzine-gebruik zijn bekeken, gewikt en gewogen, is voor ieder afzonderlijk de hem toekomende hoeveelheid per maand vastgesteld. Daarna is men pas begonnen met het maken der boekjes, door nl. in iedere omslag zoveel bons vast te hechten, als aan elk der diverse aanvragers is toegewezen.

Wij hopen daarmede bereikt te hebben, dat ieders biezonder motief voor meer dan 15 gallon gasoline per maand geheel tot zijn recht is gekomen en men niet de nadelen heeft van een algemene beoordeling, welke natuurlijk meer aanleiding geeft dat de ene boft, de ander nadeel van de algemene beoordeling heeft. Dit was natuurlijk alleen mogelijk, omdat het hier een beperkte groep van pl.m. 4000 autobezitters betreft, in een groot land zou een dergelijke methode onmogelijk gevolgd hebben kunnen worden.

Het zal u wellicht ook interesseren iets te vernemen omtrent de wijze van beoordeling: zoals reeds bekend zal het grondrantsoen bestaan uit 15 U.S.-gallon per maand. Iemand dus, die in de stad woont en alleen kantoor- of andere vaste werkzaamheden beoefent, en dus niet voor zaken of dienst op stap moet zijn, ontvangt deze 15 gallon. Woont men buiten, dan is rekening gehouden met de afstand van het huis naar het werk, met de mogelijkheid van met een ander mee te rijden, met het al of niet gelegen zijn aan de grote busdienst, en is aan de hand daarvan een rantsoen vastgesteld. Een ieder is daarenboven, voor het maken van niet noodzakelijke tochten 5 gallon toegewezen, waarmede de ongeveer 100 km. per maand voor deze doeleinden kan worden gereden.

Het Bestuur is er wel van overtuigd, dat in dit klimaat de gelegenheid moet openstaan af en toe te gaan zwemmen, sport beoefenen en een tochtje naar buiten te maken. Voor invaliden of personen, die zich moeilijk kunnen bewegen, zijn eveneens grotere toewijzingen gedaan.

Zoals u ziet is iedere aanvrager afzonderlijk behandeld; dat houdt in, dat zijn boekje ook persoonlijk is en niet door anderen mag worden gebruikt. Zijn naam en autonummer prijken op de omslag en de gasoline-leverancier is verplicht zich te vergewissen of degene, die zich met zijn auto bij hem meldt voor gasoline, hem het boekje overhandigt, dat het hetzelfde autonummer draagt als de nummerplaat van de auto aanwijst. Bons mogen dan ook nooit los door den koper worden afgegeven, want de pomphouder is verplicht de bons zelf uit het boekje te nemen.

Ik zeide reeds, dat de boekjes bons inhouden voor de tijd van 3 maanden. Wij hebben in die tijd gelegenheid om te onderzoeken welke fouten eventueel zijn gemaakt, wie te weinig en wie te veel gekregen heeft en of het systeem waterdicht is. Voor een volgende 3-maandelijkse periode kunnen dan veranderingen worden aangebracht. **Ik moet er echter direct op wijzen, dat bij een volgende periode wel zeker niet méér gasoline zal worden verstrekt.** Wij zullen deze drie maanden benut-

ten om een contrôle te houden op alle gasoline-verbruikers en zodoende trachten na te gaan of werkelijk de gegeven hoeveelheden nodig waren.

Ik kan helaas niet zeggen, dat in het algemeen de mensen getoond hebben werkelijk mede te werken aan een maatregel, welke het Bestuur zelf ook liever niet, maar gedwongen is in te voeren. Het beste bewijs daarvoor is wel, dat, terwijl het normale verbruik van gasoline op dit eiland pl.m. 198.000 U.S.-gallon per maand bedraagt, de aangevraagde hoeveelheid pl. 220.000 U.S.-gallon bedroeg, terwijl toch in de aanvrage verzocht werd **alleen het strict noodzakelijke** aan te vragen en de aanvrage ondertekend moest worden onder de zin: aldus naar waarheid ingevuld enz. Een dergelijke ervaring stemt sceptisch tegenover klagers, die menen, dat hun te weinig werd toebedeeld."

Nadat de Heer Van Boven deze duidelijke uiteenzetting had gegeven, kwamen de verslaggevers aan het woord. Onder de biezonderheden, die hierbij werden besproken, kwam vast te staan, dat kerosene in het geheel niet onder de nieuwe regeling valt, evenmin als medicinale benzine, welke men in een apotheek koopt. Kerosene heeft niets te maken met het banden-tekort, zodat deze brandstof vrijelijk kan worden gekocht. Benzine is hetzelfde als gasoline, zodat men daarin geen verschil behoeft te zien. Soms wordt gesproken van benzine en soms van gasoline, zo werd op de conferentie uitgelegd. De distributie van benzine voor komforen en andere apparaten geschiedt slechts om te voorkomen, dat de benzine door deze kanalen zou stromen in de gasolinetanks van auto's. **Huismoeders behoeven dus niet te vrezen, dat zij niet voldoende benzine voor haar komforen en fornuizen zullen kunnen verkrijgen.**

De chauffeurs voor huurauto's — zo merkte een der persmensen op — krijgen slechts 60 gallon per maand toegewezen, d.i. ca. 2 gallon per dag. Deze mensen zullen dus niet voldoende in hun levensonderhoud kunnen voorzien. **Is hiermede wel rekening gehouden?**

H-auto's.

De Heer Van Boven liet hierop uitkomen, dat verschillende chauffeurs van huurauto's door de distributie zullen worden benadeeld. Maar het feit, dat er niet voldoende banden zijn, blijft. Iedereen zal zijn offers moeten brengen, dus ook de categorie van huurauto-chauffeurs.

De beruchte dienst op Marie Pompoen wordt nu ter sprake gebracht. Deze dienst zal vanzelfsprekend stagnatie ondervinden, zodat het kwaad waarschijnlijk meer naar de kom van de stad zal worden overgebracht. Heeft men hieraan wel gedacht?

De Heer Van Boven antwoordt hierop, dat het Gouvernement geen banden kan verstrekken om de dienst te onderhouden. Een oplossing van het zedelijke gevaar moet elders worden gezocht. Hiermede kan de distributiedienst **zich niet inlaten.**

De bussen — zo vertelt de Heer Van Boven verder — krijgen elk 100 gallon per maand toegewezen. Dit is natuurlijk veel minder dan wat zij nodig hebben. Meer kan echter niet worden **verstrekt,** wil men langer nut hebben van de nog beschikbare bussen. Een der persmannen zegt, dat sommige buschauffeurs slechts 15 gallon per maand hebben gekregen, waarop de Heer Van Boven uitlegt, dat deze mensen dan hun invul-formulier niet hebben ingezonden. Aan hen is 15 gallon, zijnde de basis waarvan werd uitgegaan, toegewezen. Degenen, die nog protesteren willen tegen de hun toegewezen hoeveelheid benzine, kunnen dit schriftelijk doen.

Isla-mensen krijgen hun boekjes via de C.P.I.M.

De Isla-mensen, zo wordt verder medegedeeld, vallen evengoed onder de benzine-distributie als alle anderen. Slechts voor de verstrekking van de bonboekjes is een aparte regeling getroffen met de C.P.I.M.

Banden-distributie.

Luitenant Geert Johan Botterweg neemt vervolgens het woord en verklaart als volgt:

Toen in December 1941 de Verenigde Staten van Noord-Amerika in de oorlog betrokken werden, werd onder meer de uitvoer van autobanden voorlopig stil gelegd.

Na een paar maanden was de voorraad autobanden, waarover de handelaren nog beschikten, geheel uitgeput.

Door het opvorderen van banden van automobielen, die in hoofdzaak voor luxe werden gebruikt werd voorkomen dat het bedrijfsleven al te zeer door gebrek aan banden werd gestagneerd. Met de opgevorderde banden werd uit de aard der zaak zeer voorzichtig omgesprongen.

Alleen zij, die konden aantonen dat hun auto of truck mede in het algemeen belang een noodzakelijk vervoermiddel was, kregen de benodigde banden.

Velen moesten worden afgewezen.

Daar niet te voorzien was, wanneer Curaçao weer banden zou krijgen werden aanvankelijk slechts de reservebanden opgevorderd van hen, die hun auto nagenoeg uitsluitend voor hun genoegen gebruikten.

Toen dit niet voldoende bleek werden de daarop volgende categoriën van autobezitters opgeroepen om hun bandjes te laten zien.

Bij het opvorderen werd zoveel mogelijk rekening gehouden met de toestand van de overblijvende banden.

Indien een automobilist bijvoorbeeld vier goede en een slechte band bezat, werd van hem niet opgevorderd, daar het opvorderen van de beste band (wat regel was) voor zo iemand zou betekenen dat zijn auto zou moeten worden opgelegd.

Uit de aard der zaak zullen hierbij wel eens fouten zijn gemaakt, al was het aantal klachten over de wijze, waarop een en ander geschiedde, gering.

Voordat deze bron was uitgeput, kreeg Curaçao weer wat banden. Dit was de oorzaak dat van sommige personen tot dusverre de reserveband nog niet werd opgevorderd.

Gehele groepen autobezitters werden niet geholpen, onder andere de autobus en de huurauto-chauffeurs, om de eenvoudige reden dat er veel te weinig banden konden worden opgevorderd en bovendien de wijze waarop door deze groepen werd gereden niet economisch genoeg werd geacht.

Uitzonderingen werden gemaakt voor enkele buschauffeurs en huurauto's die aan konden tonen dat hun vervoermiddel voor bepaalde groepen van de bevolking geheel onmisbaar was.

Het plan tot reorganisatie van het openbaar vervoer werd uit deze nood geboren. De vervoercommissie werd ingesteld en begon met de bestudering ervan.

Intussen kwamen in December 1942 en in Januari 1943 op Curaçao wederom autobanden aan.

Hoewel ogenschijnlijk het totaal aantal dezer banden vrij aanzienlijk was, bedroeg deze partij niet meer dan ongeveer een vijfde gedeelte van wat Curaçao nodig zou hebben gehad om alle auto's lopende te houden.

Met de afgifte van vergunningen tot aankoop van deze banden moest dan ook zeer voorzichtig worden omgesprongen. Hoe voorzichtig dit ook geschiedde, begint nu deze voorraad bedenkelijk klein te worden.

Een kleine groep van huurauto's werd geholpen, en wel onder zeer biezondere voorwaarden.

Hoewel thans de gouvernementsbusdienst tot stand is gekomen, betekent dit nog geen oplossing van het Curaçaose personenvervoer-probleem.

Deze busdienst kan immers onmogelijk met de weinige bussen die thans nog ter beschikking zijn het personenvervoer **over het gehele eiland bedienen.**

Daar de vervoercommissie helaas tot dusverre geen verder resultaat heeft gehad dan het openen van deze busdienst bestaat in wezen nog het zelfde probleem van ongeveer 8 maanden geleden, namelijk dat de kleine busjes, die het verdere vervoer op Curaçao voorzien, nog niet economisch rijden en geen vervoerszekerheid bieden.

Het aantal banden dat voor deze busjes beschikbaar is, is aanzienlijk geringer dan nodig zou zijn om al deze busjes weer aan het rijden te brengen of aan het rijden te houden.

Het heeft immers geen zin om 4 à 5 honderd banden te verdelen over 350 à 400 autobusjes, die eigenlijk alle vier nieuwe banden zouden moeten hebben.

Er moet dus een regeling worden gevonden waardoor een maximum-aantal busjes met een minimum-aantal banden zodanig wordt geholpen dat deze busjes de eerste zes à acht maanden blijven rijden. Men dient hierbij in het oog te houden dat verschillende van deze busjes per maand 10.000 kilometer rijden; dit wordt natuurlijk door de benzine-distributie verlaagd.

Indien aan — om de gedachte te **bepalen** — 125 busjes banden worden verstrekt, zonder dat dezen busjes daarbij voorwaarden worden opgelegd, zou dit betekenen dat bepaalde gedeelten van het eiland binnen korte tijd in het geheel geen vervoer meer zouden hebben.

Voorlopig wordt daarom, in samenwerking met de Bond van Autobuschauffeurs, de volgende oplossing gezocht:

In aanmerking voor banden komt slechts een beperkte groep van autobuseigenaars en wel in de eerste plaats zij, die geheel afhankelijk zijn van het inkomen dat zij met hun bus verdienen. Zij, die op andere wijze in hun onderhoud kunnen gaan voorzien, vallen eveneens af.

De overblijvende bussen worden van banden voorzien en zij kunnen gaan rijden op trajecten, die aan hen worden aangewezen.

Deze trajecten zijn door de bandencommissie, in overleg met den Heer van Boven en den Heer Casiano voorlopig bepaald.

Het onderzoek van de busjes is bijna voltooid, zodat binnen enkele weken de meeste busjes een vast traject zullen gaan berijden.

De busjes zullen voorzien moeten zijn van een bord, waarop dit traject is aangegeven. Zij zullen diverse voorwaarden hebben na te komen; onder meer zullen zij op hun traject ieder die zich voor vervoer aanmeldt, moeten vervoeren zolang hun bus niet vol is.

Indien een buschauffeur op zijn traject niet de nodige dienst geeft, zullen zo nodig zijn banden worden ingenomen en aan een ander worden gegeven.

Uit de aard der zaak is dit slechts een noodoplossing, die zeker de eerste tijd nog geen ideale toestand zal opleveren. Het is evenwel de enige oplossing, die nog open blijft, zolang het openbaar vervoer tijdens de bandenschaarste nog niet op andere wijze voor het gehele eiland is geregeld.

In aanvulling op de bovenstaande verklaring deelt de spreker nog mede, dat de Banden-Commissie slechts „bij benadering" weet wat nodig zal zijn voor het jaar 1943 en voor het volgend jaar. De verkeerstelling heeft wel veel cijfers opgeleverd, maar de practijk zal wel zeer verschillend blijken te zijn.

Men is dus veel op schattingen afgegaan.

Het aantal aangevraagde banden — aldus de Luitenant — heeft het aantal aanwezige reeds meermalen overtroffen. U krijgt dus een idee van de situatie. In het jaar 1942 zijn in het geheel geen banden ingevoerd in Curaçao. Slechts in December 1942 en in Januari 1943 zijn er banden aangekomen, ongeveer 1200 stuks. Deze banden zijn nog van een bepaalde maat. Op Curaçao zijn er ongeveer 2500 auto's, die deze maat gebruiken. Als u rekent, dat elke auto 4 banden nodig heeft, dan weet u voor welk vraagstuk wij staan.

In antwoord op de quaestie van de huurauto's, die weer ter sprake wordt gebracht door een der aanwezigen, deelt de Heer Botterweg mede, dat in overleg met de Bond van huurauto-chauffeurs een 50-tal werd uitgekozen. Deze zullen steeds in aanmerking komen voor het verkrijgen van banden, tenzij zij de voorwaarden nakomen, die hun gesteld werden. **Een van deze voorwaarden is, dat men zijn auto alleen mag verhuren op de standplaats. Wie een huurauto nodig heeft, moet deze dus op de standplaats nemen of opbellen. De chauffeurs moeten steeds bij hun auto aanwezig zijn en moeten iedereen vervoeren, die zich daarvoor aanmeldt.** Als de huurauto zich op de standplaats bevindt, wil dat zeggen, dat de chauffeur zich beschikbaar stelt voor het publiek. Men kan dan ook niet het smoesje vertellen, dat men een afspraak heeft, want in zulk geval mag de auto er niet staan. Ingeval de chauffeur mocht weigeren, wordt de persoon, die van de huurwagen gebruik wil maken, verzocht het nummer van de auto op te nemen en het geval te rapporteren bij den Directeur van Sociale en Economische Zaken, den Heer Van Boven dus.

De chauffeur krijgt de eerste maal dan een waarschuwing, doch mochten er meer klachten over hem binnenkomen, dan zullen hem geen banden meer worden verstrekt of zullen zij hem desnoods worden afgenomen.

Er zij nogmaals op gewezen, dat het overvragen door de H-auto chauffeurs ook zo spoedig mogelijk moet worden opgegeven. Elke H-auto chauffeur heeft een gewaarmerkte lijst van tarieven bij zich en moet die op verzoek tonen. Er is weliswaar sprake van om deze tarieven te gaan verhogen, maar zolang zulks niet in de lijst staat aangegeven door een bevoegde autoriteit, is het oude tarief geldig. Een stadsrit, waarvoor vele H-auto chauffeurs maar liefst 75 cts., vragen, kost nog altijd 50 cts.

Klachten hieromtrent geve men zo spoedig mogelijk op aan telefoon-nummer 1842 (Sociale Zaken) en 1000 (Verkeerspolitie) met vermelding van het autonummer etc., waarna de strengste maatregelen zullen worden genomen.

Wat de busjes betreft — zo voer de Verkeersman voort — heeft het geen zin om al de 350 busjes op Curaçao te helpen met slechts 450 of 500 banden. Want aan één nieuwe band heeft men niemendal.

Het Gouvernement is van plan de bestaande Autobusdienst uit te breiden. Eventueel zullen ook kleine busjes hiervoor worden gebruikt. Maar voordat deze busdienst in de behoeften van Curaçao zal kunnen voorzien, zal het zeker nog een jaar duren.

Binnen een maand evenwel zullen alle busjes voorzien zijn van borden, aangevende het traject waarop zij rijden. Dit is dus de eerste goede stap in de goede richting van het — na het dan ook verplicht zijn de passagiers probleem.

Het Gouvernement probeert vooral de groentenvrouwen, visvrouwen en anderen te helpen, die haar producten telkens naar de stad moeten brengen. Het vervoer van deze mensen loopt nu reeds vast.

Mocht het nodig blijken, dat in de naaste toekomst nog meer banden moeten worden opgevorderd, dan zal dit in de eerste plaats worden gedaan door de nog bruikbare banden af te nemen van auto's, die reeds op blokken zijn gezet, omdat een deel der banden stuk is. Want zonder vier gave banden kan men toch niet rijden.

In verband hiermede zij erop gewezen, dat het verhandelen van banden zonder vergunning strafbaar is.

Er bestaat een bepaalde categorie auto's, zoals watertrucks, vrachtauto's, bestel-wagens enz. Aan deze auto's is de aangevraagde hoeveelheid benzine toegekend met een bepaalde korting.

Artsen, vroedvrouwen enz., kregen toegewezen wat zij vroegen.

— Heeft men ook overwogen om de snelheid te beperken, teneinde zo de banden te sparen?

Op deze vraag antwoordde de Luitenant bevestigend. De Vervoer-Commissie heeft bereids bij de Staten een ontwerp ingediend.

De Politie let ook reeds op hen, die als dwazen rijden. Bij de eerstvolgende aanvrage zullen deze mensen streng worden beoordeeld.

Bedrijfsleiders zullen ook een streng toezicht moeten houden op de chauffeurs in hun dienst. Want als deze chauffeurs roekeloos rijden, zal de Bedrijfsleider hierdoor worden gedupeerd.

Een opmerking van de zijde der verslaggevers, dat de militairen ook wel meermalen buiten hun boekje gaan, wordt beaamd door Luitenant Botterweg. Maar Sociale en Economische Zaken dragen slechts zorg voor het burgerlijk gebruik. De verantwoordelijkheid voor krijgszaken rust uiteraard bij de militairen. Voor de levering van banden aan niet-militaire dienstwagens zorgen Openbare Werken.

CURAÇAO

COMMUNIQUÉ.

In verband met mijn vertrek naar het staatsdeel Suriname grijp ik deze laatste gelegenheid aan om mij via de Curaçaose pers nog eenmaal meer persoonlijk tot het Curaçaose publiek te wenden, zij het dan niet meer in de functie van onafhankelijk werkend journalist. Het zal vrij moeilijk zijn om in de komende tijden niet meer aan de redactie van een bepaald blad te kunnen werken, doch tot opdracht te hebben in het belang van het Rijk alle bladen, die in Suriname verschijnen, gelijkelijk te dienen. Het is echter in vele opzichten nog moeilijker om afscheid te nemen van het staatsdeel Curaçao, na een jarenlange werkzaamheid hier te lande en nadat men vele vrienden hier heeft verworven, wier genegenheid mij juist in deze dagen zo biezonder getroffen heeft.

Het afscheid van Curaçao behoeft echter niet een volledig afscheid te zijn. De samenwerking tussen Curaçao en Suriname is een van de programpunten van onze Curaçaose en Surinaamse gouvernementen. Het is mij misschien mogelijk om in mijn nieuwe functie aan deze samenwerking mede te werken en daarbij o.a. gebruik te maken van de Curaçaose dagbladen, die steeds een open oog hadden voor het belang, dat hieraan was verbonden.

In de toekomst hoop ik dan ook in staat te zijn om het Curaçaose publiek en de vele Surinamers op Curaçao zoveel mogelijk in te lichten over het staatsdeel, daar aan de rand van Zuid Amerika, met Curaçao het enige stuk gronds waar de Nederlandse vlag wappert, zodat na deze oorlog de noodzakelijke samenwerking tussen de gebiedsdelen in de West verinnigd en versterkt moge zijn.

Mijn beste wensen gaan uit naar de Curaçaose kranten en naar de journalisten op Curaçao, die dag in, dag uit, zonder ooit hun plicht te verzaken, hun dikwijls zo zware werkzaamheden voortzetten en ik hoop van harte, dat de Curaçaose pers het hoofd zal weten te bieden aan de moeilijkheden om, ondanks de oorlog, zich nog steeds uit te breiden, in het belang van het Curaçaose volk en het staatsdeel in het algemeen.

J. van de Walle,
Benoemd Hoofd van de Gouvernementspersdienst in Suriname.

* * *

Hierboven staat het eerste communiqué van het nieuw benoemde Hoofd van de Gouvernementspersdienst in Suriname, den Heer Johannes van de Walle. Dat de Heer van de Walle zijn eerste communiqué niet in zijn eigen territoir uitvaardigde, maar in Curaçao, is geen toevalligheid. Bijna 8 jaren — van 1 April 1935 af — heeft Van de Walle in de hoofdstad van Curaçao gewoond en in dit staatsdeel een leidende functie bekleed als redacteur van het dagblad „De Beurs- en Nieuwsberichten".

Schonken anderen de middelen om dit blad technisch op te bouwen, het is Van de Walle geweest, die de Beurs gemaakt heeft tot wat het blad momenteel is. De Heer van de Walle moest in zijn functie, die hij hier reeds op zeer jeugdige leeftijd begon, van de grond af opbouwen. Hij heeft dit gedaan naar eigen inzichten en overtuigingen, en daarbij vele vrienden verworven. Terecht heeft de Directeur van de Beurs dan ook verleden week een warm gesteld en overzichtelijk afscheidsartikel den Heer van de Walle gewijd.

Morgenochtend om half zeven zullen de Heer en Mevrouw van de Walle van Hato vertrekken, en wij willen bij deze gelegenheid niet nalaten tot onzen collega, die met het verlaten van zijn tegenwoordige betrekking, ook de journalistiek vaarwel moet zeggen, een woord van afscheid te richten. Gedurende de jaren, dat de Heer van de Walle de leiding van de Beurs had, hebben zijn courant en de Amigoe van tijd tot tijd een discussie of debat geopend, dat nu de een, dan de ander in het gelijk stelde. Vaker kregen geen van beiden gelijk, maar werkte de openbare discussie verhelderend voor de lezers van beide bladen. Tot een persoonlijk conflict tussen redacteuren van dit of het andere blad is het echter niet gekomen, en dit vervult ons met de beste hoop voor de toekomst. Immers, als Hoofd van een regeringsinstelling, zal de Heer van de Walle zijn diensten wijden aan de verschillende couranten in Suriname en in Curaçao. Een Gouvernements- of regeringspersdienst is een allernoodzakelijkste instelling om het contact tussen overheid en pers — een contact dat van dagelijkse aard is — te bewerkstelligen. Een delicate arbeid, die een bijna bovenmenselijk tact vereist.

Dat hierbij ras de fout begaan wordt, dat een Gouvernementspersdienst rechtstreeks leiding aan de onafhankelijke pers gaat of wil geven, of er toe komt, persoonlijke meningen of visies te publiceren, heeft de practijk bewezen. De technische werking van een Gouvernementspersdienst brengt mede, dat een journalist deze post beklede, de taak van de Gouvernementspersdienst brengt echter ook mede, dat de journalist zijn vak vaarwel zegge: van nu aan, is elk woord, dat hij in functie schrijft, de officiële mening der regering of des gouvernements.

De benoeming van Van de Walle, iemand die Curaçao kent als weinigen en hier ook contact heeft gehad met Surinamers, wettigt de hoop, dat het nieuwe Hoofd in Suriname nuttig werk voor beide staatsdelen zal kunnen verrichten. Een werk, waarbij onze redactie steeds gaarne hàar hulp aan den Surinaamsen Vader der Kranten zal verlenen.

Wensen wij den heengeganen redacteur van de Beurs het allerbeste in zijn nieuwe functie, niet minder wensen wij het zijn opvolger op de redacteursstoel van de Beurs toe, wiens naam nog slechts als Curaçaos geheim bekend is.

Wij wensen den Heer en Mevrouw van de Walle een goede reis toe, behouden aankomst en spreken gaarne de wens uit, dat zij in Suriname eenzelfde vriendenkring mogen verwerven als zij hier achterlaten en dat het het nieuwe Hoofd in zijn nieuwe werkkring wel zal gaan.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE.

Hieronder volgt de vijfkamp op het Rif, sportterrein van de Katholieke Sportcentrale op Zondag 7 Maart.

14 uur: 100 meter hardlopen junioren 7 series; verspringen met aanloop A-klassers; 14.40 uur verspringen met aanloop Junioren; kogelstoten A-klassers; 15.40 uur hoogspringen met aanloop Junioren; 200 meter hardlopen A-klassers; 16.40 uur kogelstoten Junioren; discuswerpen A-Klassers; 17.10 uur discuswerpen Junioren; 17.25 uur 1500 meter A-klassers: 17.40 uur Prijsuitreiking.

Alle deelnemers komen uit in de eerste 3 nummers; de winnaar van elk nummer krijgt 1 punt, de tweede 2 punten enz. De beste twaalf uit deze 3 nummers komen uit in het 4e nummer, waarna de beste zes voor het 5e nummer worden aangewezen. Winnaar is hij, die na afloop het kleinst aantal punten in de 5 nummers heeft behaald.

Door het groot aantal inschrijvingen is het programma gewijzigd moeten worden en vervalt de 4 x 100 meter estafette.

De deelnemers worden dringend verzocht op tijd aanwezig te zijn, daar er precies op tijd begonnen wordt.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C.: Voetbal:
Morgen 16.30 uur Vitesse — Groep Steenrijk.

G.P.D. SPREEKT.

Hedenavond om 20 uur zal het Hoofd van de Gouvernementspersdienst een radio-rede houden.

Sbeitla in Tunis door Geallieerden bezet.

Britse kruiser vernietigt vijandelijke tanker op Atlantische Oceaan.

Belangrijk viaduct in Birma door Geallieerden aangevallen.

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Sbeitla is in onze handen. De Geallieerde strijdkrachten zetten haar succesvolle opmars voort in het gebied op 32 kilometer ten Noord-Oosten van Kasserine. Zij bezetten Sbeitla op 1 Maart en drongen door tot 5 kilometer ten Oosten van de stad.

In het Noorden van Tunis hebben de uitgebreide vijandelijke aanvallen van de laatste dagen hun kracht verloren. Bizonderheden van de vijandelijke verliezen gedurende de laatste drie dagen tonen aan, dat hij een dure prijs betaald heeft in manschappen en materiaal en in alle sectoren is tegengehouden. Een belangrijk aantal vijandelijke tanks werd vernield. Aanvallen op vijandelijke voertuigen door Hurricanes, bommenwerpers en Spitfires werden gisteren in de Noordelijke sector voortgezet.

Middelzware bommenwerpers vielen wederom objecten in het gebied van Mareth aan.

In de nacht van 28 Februari op 1 Maart vielen onze bommenwerpers de havengebieden van Bizerte aan. Gisteren deden Vliegende Forten twee aanvallen op objecten in Palermo, Sicilië. Men zag vele bommen vallen in het havengebied en verschillende schepen werden getroffen. Spoorbruggen te La Hencha tussen Sousse en Sfax werden van geringe hoogte gebombardeerd. 25 Vijandelijke vliegtuigen werden gisteren vernietigd en 2 gedurende de nacht van 28 Februari op 1 Maart. Van al deze verrichtingen worden 4 onzer toestellen vermist." (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 3.2).

DUITSE WINSTEN IN TUNIS.

Wes Gallagher seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika, dat de opmars van den Duitsen Generaal Von Arnim de nazies heeft vooruitgebracht tot ongeveer 5 kilometer voorbij Sidi Nsir, dat 28 kilometer ten Noord Oosten van Beja ligt. Hevige verliezen werden hun toegebracht door de Geallieerde grond- en luchtstrijdkrachten. Ondanks het slechte weer hebben Vliegende Forten een der hevigste aanvallen van deze oorlog uitgevoerd op Cagliaira, een voorraadhaven van de As. Vier schepen werden bij deze aanval getroffen. De nazies wierpen zich met hun volle zwaarte op Beja, na tot staan te zijn gebracht door de Geallieerde aanvallen uit het Noorden. De winsten, die de nazies hier behaalden, gingen gepaard met enorme verliezen. De steun, die door de Geallieerde luchtstrijdkrachten werd geboden aan de krijgsverrichtingen op de grond, was uitstekend. De vliegers deelden mede, dat men meer dan 50 voertuigen, tanks en vrachtwagens heeft getroffen op de drukke verkeerswegen bij Medjez Bou Arada en Pont du Fahs. De Duitsers van hun kant wierpen een grimmige en vastberaden verdediging op tegen de Geallieerde vliegtuigen. Weerstand werd vooral ondervonden bij Medjez el Bab en langs de kust van de Middellandse Zee.

Waar de Geallieerde gevechtslijn eigenlijk loopt, is nog niet duidelijk doch blijkbaar zijn de aanhoudende Duitse aanvallen gedurende de laatste drie dagen er niet in geslaagd deze lijn te doorbreken.

Ondanks de opmars van 5 kilometer naar Beja door Von Arnims strijdkrachten, lopen deze nog het gevaar door de Geallieerden te worden afgesneden. Van de aanval op Cagliari werd nog door een Geallieerden zegsman medegedeeld, dat twee golven van bommenwerpers aan de aanval deel namen, beschermd door Lightning-gevechtsvliegtuigen. Men zag hoe vier schepen getroffen werden; grote branden ontstonden.

De eerste golf van Vliegende Forten ontmoette geen vijandelijke weerstand, doch de tweede golf stiet op 9 ME'109 en een groep Italiaanse Macci-200-gevechtsvliegtuigen. Een ME en twee Macci's werden neergeschoten door de Geallieerde gevechtsmachines.

Bij een andere aanval viel men spoorwegobjecten aan te Lahencia ten Noorden van Sfax. In het geheel werden vijf vijandelijke toestellen vernietigd. (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 1.3).

BELANGRIJKE JAPANSE SPOORVERBINDING AANGEVALLEN.

Zware en middelzware Noordamerikaanse bommenwerpers van het 10 USA-luchtcorps hebben het viaduct bij Gokteik, een van de technische wonderen van het Verre Oosten, aangevallen, aldus het communiqué van het Noordamerikaanse luchtcommando in New Delhi. Deze belangrijke verbinding tussen Mandalay en Lasjio is ongeveer 740 meter lang. De vele stalen torens zijn gebouwd op een natuurlijke brug, die zich ongeveer 185 meter boven de rivier de Gorge verheft.

De hoogste torens verheffen zich 107 meter van Mandalay en 33 meter van Lasjio, spoorwegstations aan de Birmaweg. Indien de vijand hiervan geen gebruik kan maken, dan zal zijn spoorverbinding, waarover hij zijn troepen, die de Chinezen aanvallen langs de grens tussen Birma en Yunnan, van voorraden voorziet, verbroken zijn.

Dit viaduct werd het laatst aangevallen op 24 Februari. De vliegers meldden voltreffers en verscheidene bijna-treffers.

Japanse gevechtsvliegtuigen onderschepten de Noordamerikanen op de thuisreis en tijdens het gevecht, dat 30 minuten duurde. Een vijandelijk vliegtuig wordt als vernietigd beschouwd, terwijl een tweede werd beschadigd. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden terug. Eén USA-bommenwerper, die als gevolg van motor-pech gedwongen was de reis te onderbreken, liet zijn bommen vallen op een spoorweg te Paukkan. Hierdoor richtte hij belangrijke schade aan.

Op 28 Februari hebben zware Noordamerikaanse bommenwerpers de spoorwegterreinen te Thazi aangevallen. Men plaatste hier voltreffers op de hoofdlijn en op de zijlijnen. Geen enkel vliegtuig ging verloren (New Delhi, (AP) 2.3).

U.S.A.-MARINE COMMUNIQUÉ.

Het Noordamerikaanse Marine-communiqué:

Noordelijk deel van de Stille Oceaan: Op 27 Februari 's namiddags hebben zware en middelzware Noordamerikaanse bommenwerpers met gevechtsescorte de Japanse stellingen te Kiska aangevallen. De gevolgen van deze aanval werden niet waargenomen. Alle vliegtuigen keerden terug. In de namiddag van 28 Februari werden de Japanse stellingen aldaar wederom aangevallen. Men zag verschillende bommen terecht komen in het kampgebied. Ook bij deze aanval ging geen enkel vliegtuig verloren.

Stille Zuidzee: (alle data zijn Oosterlengte): Op 28 Februari hebben Noordamerikaanse Hudson-patrouille-bommenwerpers bommen neergeworpen in de omgeving van Munda op het eiland Nieuw Georgië. Een strijdmacht van Liberator- en Consolidated- zware bommenwerpers vergezeld van Avenger-torpedovliegtuigen heeft de Japanse scheepvaart ter hoogte van Buin bestookt. Men bombardeerde ook de vijandelijke vliegvelden te Kahili en te Ballale op het Shortland-eiland. Een vijandelijk vrachtschip vloog in de lucht. Grote branden waren het gevolg van de aanval op de vliegvelden te Kahili en Ballale. Een op de grond staand vijandelijk vliegtuig werd vernietigd. Van deze aanval kwam één Noordamerikaans vliegtuig niet terug. Duikbommenwerpers van het Douglas-type, geëscorteerd door Lightning- en Wildcat-gevechtsvliegtuigen hebben bommen neergeworpen in de omgeving van Vila op het eiland Kolombangara. Hierdoor werden verschillende branden gesticht. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden terug (Washington, (AP) 1.3).

SPOORBRUG IN BIRMA VERNIELD.

Volgens het communiqué van de Noordamerikaanse luchtmacht in Birma hebben zware Noordamerikaanse bommenwerpers van het 10 U.S.A.-luchtcorps jl. Zaterdag de spoorbrug te Pazundaung ten Noorden van Rangoen aangevallen.

Deze brug vormt de enige verbinding tussen Rangoen en het Noordelijk gedeelte van Birma. De bommen ontploften in het doelgebied en ten minste 2 bijna-treffers werden bespeurd. De schade kon nog niet worden geschat.

Zondag d.a.v. hebben gevechtsvliegtuigen, beladen met bommen, objecten aangevallen in Noord-Birma. Te Tiangzup vernietigde men een brug. Ook kwamen verschillende bommen terecht tussen de gebouwen, doch als gevolg van de lage en dichte wolken konden de gevolgen niet worden waargenomen. Nog twee vrachtwagens werden vernietigd. Geen der Geallieerde vliegtuigen ging verloren (Bombay, (AP) 1.3).

DE GEVECHTEN IN CHINA.

Het Chinese communiqué deelde mede, dat Chinese schoktroepen de stad Fengsin in de provincie Kiangsi en nog een dozijn steden in Kiangsu heroverd hebben, terwijl de Japanners het offensief onderhielden in twee andere provincies. Fensing ligt op 52 kilometer ten Noord-Westen van Nangstjang, de provinciale hoofdstad. Zij werd heroverd door een tegenaanval en de Japanners vluchtten in de richting van Anyi, 22 kilometer ten Oosten ervan. In gevechten nabij de Gele Zee in het Noorden van de provincie Kiangsu heroverden andere Chinezen Tsjangeyuokwang en 5 andere punten.

Hierbij werden 300 vijandelijke manschappen gedood en meer dan 400 marionetten-soldaten gevangen genomen. De Chinezen gaven toe, dat de Japanners onlangs versterkingen hebben gekregen en de aanvallen onderhielden op de Chinese stellingen in de naburige provincie Sjantung. Hier zouden ernstige gevechten in voortgang zijn.

De Japanse strijdkrachten, die in het Westen van de provincie Yunnan aanvallen, van bases in Birma uit, zouden de stad Mengting hebben bezet. (Tsjungking, (AP) 1.3).

BRITSE KRUISER BRENGT AS-TANKER TOT ZINKEN.

Een gezamenlijk communiqué van het Noordamerikaanse leger in Engeland, de Britse Admiraliteit en het Ministerie van Luchtvaart luidt als volgt: „Vrijdag om 9.47 uur nam een Liberator-vliegtuig van de Noordamerikaanse leger-luchtmacht, dat opereerde onder de orders van den Opperbevelhebber van het Kustcommando, een groot vijandelijk tankschip op de Atlantische Oceaan waar. Het schip bevond zich op ongeveer 800 kilometer ten Zuid-Westen van Kaap Finisterre. Klaarblijkelijk poogde het de Geallieerde blokkade te doorbreken, aangezien het in Noordelijke richting voer. De Liberator rapporteerde de vijandelijke positie en volgde het schip urenlang.

Z.B.Ms. „Sussex." (Kapitein William Y. Beverley) stoomde bij ontvangst van het vliegtuig-bericht op om den blokkade-breker te onderscheppen.

Om 16 uur werd de tanker waargenomen op een afstand van ongeveer 15 kilometer en kort daarna opende de „Sussex" het vuur. De vijand werd in brand gezet van voor- tot achtersteven en de bemanning verliet het schip in 4 reddingssloepen.

Het schip bleef branden tot 18 uur en zonk tenslotte. Met het oog op de aanwezigheid van duikboten en Duitse **Fockewulf vliegtuigen, die het incident gadesloegen, poogde de „Sussex" niet om schipbreukelingen op te pikken".** (Londen, (AP) 2.3).

FINLAND VECHT DOOR.

Den aanhoudende geruchten ten spijt, dat Finland naar een afzonderlijke vrede met Rusland haakt, verklaarde de Finse president Risto Ryti bij zijn openingsrede voor het parlement: „Wij kunnen geen enkel teken zien, dat de oorlog ten einde loopt". Hij deed weer een beroep op Finland om de strijd voort te zetten met alle inspanning.

Ryti vervolgde: „Wij hebben grote offers gebracht. Tienduizenden van onze beste mannen hebben hun leven gegeven en bijkans één tiende van het land is een puinhoop. Al deze offers verplichten de Finnen zich tot het uiterste in te spannen teneinde hun nationale veiligheid te herkrijgen. Het streven van de Finnen gaat evenwel niet verder dan het herkrijgen hunner nationale veiligheid... Finland wenst op generlei wijze verder deel te hebben in het geschil tussen de grote mogendheden, dan voorzover zulks het bereiken van het doel bevordert. Ryti zeide, dat Rusland zich ten doel gesteld heeft geheel Finland te veroveren. De Finse president vroeg verder aan zijn ministers de zaken te blijven waarnemen, tot hij een nieuw cabinet heeft gevormd. De Finse radio deelde mede, dat de Landbouwerspartij, de tweede grootste Finse partij, heeft geëist, dat men een geheel nieuwe regering zou vormen. Deze nieuwe regering zou zich dan tot hoofddoel moeten stellen een einde te maken aan „Finlands verdedigingskrijg". De Duitse radio voorspelde tegelijk met deze Finse verklaring, dat zich „verrassende ontwikkelingen kunnen voordoen na Ryti's installatie als president (Helsinki, (AP) 1,3).

DE PAUS ONTVANGT CIANO.

Een bericht uit Rome deelde mede, dat Ciano op plechtige wijze ontvangen is door Z. H. den Paus. Hij overhandigde zijn geloofsbrieven als Italië's nieuwe Ambassadeur aan den H. Vader.

Het is niet bekend was besproken werd tussen den Paus en Ciano.

De Paus gaf Zijn Apostolische Zegen aan den Koning van Italië, Mussolini, Ciano en het Italiaanse volk. (Bern, (AP) 1.3).

De radio van Vichy deelde mede, dat Zijne Eminentie Luigi Cardinaal Maglione, de Pauselijke Staatssecretaris, een lang en hartelijk onderhoud heeft gehad met Ciano (Londen, (AP) 2.3).

Zijne Heiligheid Pius XII.

Heden herdenkt Paus Pius XII Zijn 67e geboortedag en de 4e verjaardag van Zijn Verkiezing. In een door wrede oorlog en chaotische verwarring der ideeën uiteengescheurde wereld staat de rustige en liefderijke figuur van dezen Vredespaus. Zijn talrijke boodschappen dringen steeds weer aan op vrede en geven tevens de enige middelen aan, waardoor een vrede te verkrijgen en te behouden is. Deze Paus is een ware Leraar der volken geworden. Zijn klaar en helder woord gedragen door een hart vol van liefde voor de lijdende mensheid zet steeds weer opnieuw de beginselen uiteen die volgen uit de wil van God en het wezen aller dingen en die voeren tot eenheid, vrede en liefde. Niet alleen de Katholieken, maar ook de Christenen en talrijke anderen zien met verering op naar dezen groten Vredesvorst. Moge de regeerders der naties en de volken Zijn stem met goede wil horen, opdat Zijn en ons aller verlangen spoedig bewaarheid worde en er vrede heerse op deze droeve aarde.

RIBBENTROP IN ROME.

Radio-Berlijn maakte bekend, dat tussen Von Ribbentrop en Mussolini „een volledige overeenstemming is bereikt ten aanzien van de voortzetting van de oorlog tot de overwinning is behaald". Volgens het communiqué, dat bij deze gelegenheid werd uitgegeven, zou Ribbentrop een persoonlijke boodschap van Hitler hebben overhandigd aan Mussolini. Van beide zijden bekiemtoonde men de vastbeslotenheid „om de oorlog voort te zetten met alle nodige inspanning totdat de volledige uitroeiing van de vijandelijke machten en het bezweren van het bolsjewistische gevaar bereikt is" (New York, (AP) 1.3).

GANDHI GESCHOREN.

Gandi liet zich scheren om te voldoen aan het verzoek van Dr. R. S. Candy op de 20ste dag van zijn vasten. Men is van mening, dat Gandhi de overige twee nachten en de ene dag zonder voedsel zal kunnen doorbrengen.

Devadas Gandhi, zoon van den Brits Indischen leider, zeide, dat zijn vader zich voor het eerst liet scheren gedurende de vasten. Mahatma was niet van plan te scheren alvorens zijn vastentijd voorbij was, maar Dr. Candy zeide, dat hij zich dan beter zou gevoelen (Poona, (AP) 1.3).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **New York:** De gouwleider van Luxemburg heeft bevolen, dat alle kinderen van de hoogste klassen der scholen moeten worden ondergebracht in de oefenkampen van de Hitler Jeugd, om daar hun verdere opvoeding te ontvangen en met de Duitse geest vervuld te worden.

— **Londen:** Volgens de laatste berichten vertoeft Zijne Eminentie Augustus Cardinaal Hlond, de Primaat van Polen, nog steeds te Lourdes. Zijne Eminentie weigerde Lourdes te verlaten ondanks het feit, dat de Duitsers heel Frankrijk bezetten.

— **Londen:** In een manifest van de Poolse jeugd uitgegeven ergens in bezet Polen, staat te lezen, dat de jonge Polen tussen 16 en 25 jaar overal worden opgejaagd en gedwongen worden in Duitsland of in concentratiekampen te arbeiden. Meer dan 50% van alle Polen, die in de concentratie-kampen zitten, zijn onder de 30 jaar.

„Twaalf Poolse schooljongens, die voor het vuurpeloton stonden, riepen voordat de Duitsers hen neerschoten, tezamen uit: „Duitsland zal de oorlog verliezen! Lang leve Polen!"

— **St. Louis:** Tijdens de bezetting van het Noordwestelijk gedeelte der Chinese Provincie Kiangsi door de Japanners, werden er verschillende wreedheden bedreven. Honderden Chinese Christenen werden gedood; 20 missieposten werden verwoest; Pater Verdini en 35 Chinese wezen en ouden van dagen onder zijn hoede werden vermoord; te Lukiatu werd Pater Kuci onthoofd en Pater Poizat werd te Yukiang op wrede wijze doodgeslagen.

— **Marseille:** Monsignore Georges Petit, Vicaris Generaal van Chalons sur Marne, is benoemd tot Titulair Bisschop van Leuce en Wijbisschop met recht van opvolging van Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Charles Ginisty, Bisschop van Verdun.

— **Londen:** Als resultaat van de landing der Geallieerde troepen in Noord-Afrika werden 18 Witte Paters van Engelse afkomst uit Duitse en Italiaanse handen bevrijd.

— **Londen:** In een artikel verschenen in het „Hamburger Fremdenblatt" wordt verhaald van een kamp, waarin Poolse meisjes verduitst worden. De meisjes zijn blond en door de opgelegde opvoeding verliezen zij meer en meer haar Poolse wezen. Zij hebben totaal geen betrekkingen meer met ouders en bloedverwanten.

NEDERLAND.

8000 NEDERLANDERS IN CONCENTRATIEKAMPEN

De Nederlandse Regering heeft een lijst van tweehonderd Nederlanders, die door de Duitsers zijn geëxecuteerd. Maar het is zeker, dat het een aanmerkelijk meer zijn. Het aantal door de Duitsers gevangen gezette Nederlanse gijzelaars bedraagt thans reeds meer dan 5000. Ruim 2000 Nederlandse officieren bevinden zich in een kamp in Silezië. Op 31 December 1942 bedroeg het aantal Nederlanders, dat in Duitse concentratiekampen zucht op zijn minst 8000. Het aantal Nederlanders, dat in concentratiekampen op ellendige wijze is omgekomen, bedraagt om en nabij 2000. Het aantal Nederlandse Joden, dat naar Oost Europa is gedeporteerd, bedroeg op 1 Januari reeds 60.000.

HEROPBOUW NA DE OORLOG.

Minister Pieter A. Kerstens heeft bij de installatie van de textielcommissie nog medegedeeld, dat binnenkort zullen worden geïnstalleerd een commissie tot wederopbouw van de Nederlandse veestapel en een tot reconstructie van de Nederlandse koopvaardijvloot na de oorlog.

Bovendien deelde de Minister nister mede, dat er plannen bestaan tot vorming van een Economische Raad, die het werk van al deze commissies zal hebben te coördineren.

ARBEIDERS ALS SOLDATEN.

Het Sovjet Persbureau verneemt uit Genève, dat plannen om de volken der door de Duitsers tijdelijk bezette landen voor Duitsland te mobiliseren, besproken zijn op een tweedaagse conferentie in Hitlers hoofdkwartier. Het Nederlandse „ondergrondse" blad „Vrij Nederland" (van 11 December 1942) schrijft, dat men duidelijk bewijzen in handen heeft, dat vele Nederlandse arbeiders, die naar Duitsland zijn gezonden, geoefend worden voor allerlei sinister half-militair werk.

In het plaatsje Wahn bij Keulen leven 3000 Nederlanders in militaire barakken. Hun aantal wordt voortdurend groter. Zij hebben nog niet gewerkt. Zij zijn gekleed in bruine uniformen en hebben Duitse veldmutsen op. Zij moeten op militaire wijze salueren en moeten aan militaire wetten gehoorzamen.

In feite worden deze Nederlandse arbeiders behandeld als krijgsgevangenen. Hun kamp is omgeven door prikkeldraad. Zij zijn in compagnieën verdeeld. Zij zullen worden tewerkgesteld in de door de Geallieerden gebombardeerde plaatsen, waar zij het werk moeten overnemen van de Duitse arbeidsdienst. Van hier naar de dienst aan het front, het zogenaamde „Nachschubwerk" is slechts één schrede, schrijft ondergronds „Vrij Nederland."

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **New York:** Het Duitse Hoofdcommando gaf toe, dat de Duitsers Demyansk ontruimd hebben. De verovering daarvan werd door de Russen in een speciaal communiqué gemeld.

— **Caïro:** Liberator-bommenwerpers van het 9de U.S.A.-luchtcorps vielen de scheepvaart en havenwerken van Napels op 1 Maart bij daglicht aan. Voltreffers werden waargenomen op de Massaniello-steiger en de nabijliggende kaden.

— **New York:** De radio van Berlijn gaf toe, dat belangrijke schade werd aangericht door de Britse luchtaanval van de afgelopen nacht op Berlijn. Volgens onvolledige gegevens zouden 89 personen zijn gedood en 213 gewond.

— **Londen:** De toestand van Cardinaal Hinsley is onveranderd.

— **Londen:** Churchill is heel wat beter en staat af en toe op. Er zullen geen bulletins meer worden uitgegeven over zijn toestand.

— **Montevideo:** Juan José Amezaga en Alberto Guani werden geïnstalleerd als President en Vice-President respectievelijk van Uruguay. Een en ander ging gepaard met veel ceremonieel.

Mijn laatste dagen in Japan

door

H. VAN STRAELEN S.V.D.

I.

De schrijver van de hier volgende artikelen, Pater H. van Straelen, Missionaris van de Congregatie van het Goddelijk Woord, doceerde aan de Katholieke Universiteit te Tokio. Hij is een broeder van den Commandant van Hr. Ms. Kruiser „Java", die strijdend ten onder ging in de slag op de Javazee; zijn andere broeder voert het commando op een van Hr. Ms. oorlogsbodems in Europese wateren; hij ontving onlangs de D.S.C. van Zijne Majesteit Koning George van Engeland; zijn derde broer diende als aalmoezenier in de gevechtslinie in Nederland tijdens de inval.

Vlak voor hij uit Nederland vertrok, verzorgde de schrijver van deze regelen nog de text van een Nederlands boek, dat, ingeleid door wijlen Hr. Ms. Gezant Generaal Pabst te Tokio, door Pater Van Straelen over Japan werd geschreven. Pater Van Straelen behoorde tot de eerst uitgewisselde geïnterneerden en verliet Japan tegelijk met de leden der Engelse en Nederlandse Ambassade.

De lezers zullen ongetwijfeld met grote belangstelling kennis nemen van de belangwekkende mededelingen van dezen Nederlander, die nu in Engeland is.

De oorlog breekt uit.

Het was 8 December, de feestdag van de Onbevlekte Ontvangenis, en ik was uitgenodigd op een godsdienstige bijeenkomst van de „Salesianen te Tokio. Onder de vele gasten waren de Apostolisch Vicarius Mons. Paul Marella, Mons. Chambon, de vroegere Aartsbisschop van Tokio, en vele andere kloosteroversten.

Na de plechtige Hoogmis wandelden wij een weinig buiten op en neer. Het weer was schitterend, doch er hing toch een atmospheer van een naderend onheil in de lucht. Natuurlijk wisten wij, dat Kurusu naar de Verenigde Staten van Noord-Amerika was gegaan om een oplossing te vinden, doch wij wisten evenzeens, dat er ook andere krachten aan het werk waren. Het was gedurende de laatste vijf dagen veel te stil geweest; de Japanse dagbladen waren zo buitengewoon en ongeloofwaardig zwijgzaam. Heen en weer lopende wendde President Noda van het Groot-seminarie zich tot mij en zeide: „Pater, zoals u weet, zullen wij spoedig weer een wijding in het Seminarie hebben; zoudt u zo vriendelijk willen zijn, net als vorig jaar de retraite aan de wijdelingen voor de candidaten te willen geven?

„Als er geen oorlog zal zijn en ik ben niet geïnterneerd en ik kan op enige hulp rekenen, met alle genoegen. Zoals u weet, ben ik altijd blij iets te kunnen doen voor de toekomstige Japanse geestelijken, in wier handen de Voorzienigheid de opbouw en vorming van de Katholieke Kerk van het Verre Oosten heeft gelegd.

„Maar zal er geen oorlog komen, en zou ik niet tengevolge daarvan in een of andere gevangenis of interneringskamp opgesloten worden?"

„Iie shimpusama, sonna koto wa nai desho". „Neen, zulke dingen gebeuren niet. En, indien zij zouden gebeuren, dan bent u geheel veilig en er zal u geen enkele schade worden berokkend. In dat geval kunt u doorgaan zoals altijd. Gedurende de eerste wereldoorlog konden alle Duitse missionarissen zich ook vrij bewegen."

Hij was nauwelijks geëindigd toen een jongen kwam aangehold: „Beikoku to no senso ga hajamatia so desu" „Zij zeggen, dat de oorlog met Amerika is uitgebroken. Wij hebben Pearl Harbor aangevallen en zijn Malakka binnengetrokken enz."

Wij informeerden en deze dingen werden ons bevestigd. Een kwartier later hoorden wij de dramatische bekendmaking van den Eersten Minister Tojo in een gelijktijdige nationale uitzending. Een half uur later dineerden wij allen samen, doch het was alsof een schaduw het feest verduisterde. Iedereen dacht aan de ramp en trachtte zo snel als het kon weg te komen. Ik ging zo spoedig mogelijk naar mijn huis, het Sei Alberto Tehuis, Kichijoji 503 Tokio, waar ik samenwoonde met Duitse en Japanse missionarissen.

„Eindelijk is het gebeurd", zeide een van mijn collega's, die zeer bekommerd leek.

„En wat gaat onze Nederlander doen", vroeg een Duitse pater mij.

„Wel, ik ben nog steeds vrij en nog niet geboeid, zoals u ziet, doch ik betwijfel of die vrijheid nog lang zal duren."

„Kom, kom, niet zo somber; ik geloof niet, dat ze je zullen pakken."

Enige uren later moest ik voor zaken weg. Het was pikdonker en volkomen verduistering. Overal hoorde ik het geschreeuw van jonge soldaten, die, roepende door grote luidsprekers, koortsachtig en zenuwachtig door de straten holden.

„Keikai keiho", dat betekent het eerste waarschuwingssignaal, wat altijd het „Kushu Keiko", het luchtaanvalssignaal voorafgaat, dat alleen dan gegeven wordt, als vijandelijke vliegtuigen reeds boven de heilige bodem van Nippon zouden zijn gekomen. Luidsprekers van radio's vulden de lucht. De bevolking scheen mij zeer zenuwachtig en ongerust toe en ik dacht, dat het maar het beste zou zijn, zo spoedig mogelijk naar huis te gaan. Thuis vond ik de couranten met de grootste koppen, die maar mogelijk waren en wij konden die dag en de volgende dagen lezen: „Pearl Harbor volkomen verwoest. Guam aangevallen en veroverd, Wake in brand, landingen op Malakka. De „Repulse" en de „Prince of Wales" gezonken" enz., alle dingen, die voor ons ongelooflijk leken.

De volgende dag ging ik weer de stad in, doch de mensen schenen erg neerslachtig en zenuwachtig en zeker voor degenen, die een beetje dieper doordachten, kwam dit als een ramp.

Na thuis gekomen te zijn, kwamen mijn goede Japanse vrienden mij opzoeken en gaven mij de verzekering, dat men mij niet gevangen zou nemen.

„Heeft de radio niet juist gezegd: „Zenryo naru seiyojin, takkokujin de atte mo"; De goede vreemdelingen, ook al zijn zij nu toevallig van een vijandige nationaliteit, zullen goed behandeld worden en de mensen moeten vriendelijk en mild tegenover hen zijn, zoals dat een groot volk betaamt?"

Inderdaad waren de vriendelijkheden, welke mijn Japanse vrienden mij toedroegen gedurende de laatste twee dagen, dat ik nog thuis was, niet op te noemen. In tijden van moeilijkheden leert men zijn ware vrienden kennen. Dit heb ik eveneens ondervonden gedurende de gehele tijd van mijn internering. Ik had nooit gedacht zoveel echte vrienden te bezitten.

De volgende dag liep ik wéér door Tokio en vernam, dat alle Canadese paters geïnterneerd en weggevoerd waren.

Internering.

Op dezelfde dag verklaarde Nederland de oorlog aan Japan en toen dacht ik bij mijzelf: mijn dagen zijn geteld. De volgende morgen had ik net de Mis van 6 uur gelezen, toen ik de bel hoorde gaan. Afgezien van het feit, dat het al een zeer ongewoon uur voor bezoek was, liet het ongeduldige bellen niets te gissen over. En inderdaad verzochten twee politieagenten in burger mij in de spreekkamer te komen, waar zij mij vertelden, dat, gezien de Nederlandse oorlogsverklaring aan Japan, zij mij in voorlopige hechtenis moesten nemen. Tegelijk gaven zij mij een lijst van de dingen, welke ik mee mocht nemen: drie paar sokken, 2 stukken zeep, 2 lakens, 2 dekens, enz. Ofschoon de benodigdheden voor het Misoffer niet op de lijst aangegeven stonden, pakte ik die, wel of niet geoorloofd, samen met mijn andere persoonlijke eigendommen toch maar in. Wij moesten op een auto wachten, die elk ogenblik zou komen en die mij naar een andere plaats zou brengen. Dit duurde enige uren. Ik had mijn bagage onder politie-toezicht ingepakt, waarna zij mijn kamer verzegelden. Later vernam ik, dat zij mijn kamer zeer nauwkeurig onderzocht hadden, vooral mijn boeken, brieven en ander drukwerk, dat aanwezig was. Zij namen enige Nederlandse tijdschriften mede, waarin ik verschillende stukken geschreven had.

Ondertussen was het reeds in de omgeving als een lopend vuurtje bekend, dat ik meegenomen zou worden en veel Japanners kwamen mij goede dag zeggen. Velen betuigden mij hun oprecht medelijden op de overvloedige wijze zoals slechts de Japanse taal zich daar voor leent, anderen, vooral vrouwen, huilden op bepaald niet-Japanse wijze, anderen konden van ontroering niet spreken.

Hun gevoelens en medelijden ten opzichte van den Nederlandsen pater waren echt en zuiver. Later hebben zij daar onnoemelijke bewijzen voor gegeven. Daarna kwam de auto, waar ook anderen dan de geheime politie in zaten; mijn bagage werd er in gezet, daarna mijn persoon, en uitgeleide gedaan door mijn Japanse vrienden onder de grootste stilte, reed ik weg, een onzekere toekomst tegemoet. Het was een ongelofelijke koude dag en wij bibberden in de auto. De politie-agenten waren zeer vriendelijk. Een stroom van geruststellingen werd als een narcoticum over mij heen gestort, doch ik had te lang in Japan gewoond om daardoor verdoofd te worden: „Maak je niet bezorgd; alles komt in orde, wij gaan naar een prettige plaats. Het is slechts een beschermingsmaatregel en u kunt bezoek ontvangen enz. enz."

Ondertussen vernam ik mijn plaats van bestemming: Sumire jogakko; de „Violet" middelbare school voor meisjes welke de dag te voren ontruimd was. Dat was een geluk bij een ongeluk. Er was echter een zekerheid, daar de school onder toezicht van de katholieke zusters van St. Maur had gestaan; er zou zeker voldoende gelegenheid zijn Mis te lezen. Na ongeveer drie kwartier rijdens kwamen wij aan ons einddoel. Wij werden naar een schoollocaal gebracht, waar alle meubilair uit verwijderd was en alleen de tatami, de Japanse vloermat, was overgebleven. Als echte zwervers legden wij ons hebben en houden op de grond en wachtten op de instructies welke in acht moesten genomen worden. Spoedig kwam er een nors uitziende vent binnen met verschillende papieren. Hij stelde zich zelf voor als mijnheer Iwamoto, de heer Rotsbodem, het hoofd van het interneringskamp, en alle geïnterneerden hadden hem te gehoorzamen en zijn bevelen op te volgen.

Als zij dat niet zouden doen of een van allen zou trachten te ontvluchten, zou hij onmiddellijk doodgeschoten worden en dit zeggende, wees hij op zijn revolver. Deze eerste ontvangst was verre van aangenaam. Bovendien ons aankijkende vertelde hij ons, dat het met Nederland reeds afgelopen was, geen vaderland, geen Regering meer enz. Wij antwoordden daar direct op, dat onze geliefde Koningin en ons ministerie naar Londen waren gegaan en daar bekleed waren met alle werkelijke macht en dat spoedig ons ongeëvenaard Nederland weer roemrijk zou herrijzen. Daarop wist Mijnheer Iwamoto niets te antwoorden. Ondertussen kregen wij allen een orde: niet bepaald de Kinshi Kunsho, de ridderorde van de gouden vlieger of van de rijzende zon, doch niettemin een soort witte onderscheiding, bestaande uit een stuk wit linnen of liever kunstlinnen, daar echt linnen niet langer verkrijgbaar was in Japan, waarop onze naam, nationaliteit en afstamming geschreven stonden. Wij moesten dit altijd op een zichtbare plaats dragen, vooral gedurende de „tenko", de inspectie, welke driemaal per dag gehouden werd, om 6 uur 's ochtends, 's middags en om 21 uur 's avonds. De ondergeschikte van den commandant Akaike San, Mijnheer Rode Plas, stond er naast, teneinde de af en toe wat ruwe uitbarstingen van Mijnheer Iwamoto te verzachten. Hij betoonde zich gedurende de tijd van onze internering, de werkelijke vriendelijke Japanner, die altijd geneigd was ons te helpen met onze moeilijkheden.

Voor bedden was nog niet gezorgd, doch spoedig werden deze gebracht door een vrachtauto. Wij installeerden ons zo goed en kwaad als het mogelijk was. Een „hibachi", een vuur-komfor, werd gehaald en daar er geen stoelen waren, gingen wij op onze hurken op een kussen zitten volgens Japanse wijze en warmden onze koude handen op de echte Japanse manier boven het houtskool-vuur. Ziezo, hier zijn wij, hoe lang zal dit duren? De meningen verschilden van twee weken tot levenslange gevangenis. Geen van allen bleken juist te zijn. Doch wij waren zeker niet neerslachtig. En Mijnheer Iwamoto was werkelijk verbaasd en misschien ook teleurgesteld, toen hij na anderhalf uur terugkwam en ons babbelend en schertsend bij elkander vond alsof wij in ons eigen huis waren. Zelfs zijn volgende stroom van maatregelen kon ons niet in beroering brengen. Per slot van rekening waren wij in Gods hand. Zelfs als wij zouden moeten lijden, was er geen reden ons ongerust te maken. Wij waren naar Japan gekomen als missionaris en als wij hadden moeten lijden — en dat was zeker zo in het begin — hadden wij dit reeds voor Onzen Heer gedaan ten einde ons werk te kunnen laten doorgaan en dat de vruchten van onze schamele pogingen ook zonder ons zouden doen rijp worden.

Was dat geen reden genoeg om in hoge bezieling te zijn? Buitendien, hoevele millioenen over de gehele wereld in de loopgraven, onder en boven de zee, in de bezette landen, in Londen en Coventry, in de verschrikkelijke koude van de Russische winter of in de ondragelijke hitte van het Midden-Oosten of in de oerwouden, hoevele millioenen waren er in een veel slechtere toestand dan wij?

De eerste dagen moesten wij Mis in onze kamer lezen, maar na enige dagen kregen wij toestemming de zeer mooie kapel van de zusters te gebruiken.

Achter slot en grendel.

Er werden steeds meer en meer geïnterneerden gebracht en geleidelijk werd het aardig druk. Een onderzoekingstocht door het huis bracht ons tot de volgende ontdekkingen.

De school was in de Tamagawavallei gelegen, een beroemd schoonheidspunt van Tokio. Wij hadden een prachtig uitzicht op de heuvels, die met dennenbomen beplant waren met hier en daar een rijstveld er tussen. Wij woonden op de tweede verdieping. Het schoollocaal tegenover ons was bezet door de Canadezen en aan onze linkerkant woonden de Noordamerikanen in afzondering.

Aan onze rechterkant waren de Engelsen, allen bij elkaar ongeveer 50 man. Daar wij maar met weinig Nederlanders waren, brachten wij onze dagen samen door met twee Belgen en een niet gespecificeerd groepje van een paar mensen, die daar waren, een Hongaar en een Egyptenaar, de Heer Abdullah, een professor van de Mohammedaanse Alcala Universiteit in Caïro, een zeer biezonder man, die juist uit Egypte was gekomen en die geen andere taal kon spreken dan Caucasisch en Arabisch en die een oprecht volgeling was van den groten Profeet.

In het begin was het niet geoorloofd naar de andere kamers te gaan en zagen wij elkaar alleen maar gedurende de maaltijden.

In de gangen en buiten waren overal politie-agenten, die in veel grotere hoeveelheid aanwezig waren dan geïnterneerden. Na de laatste inspecties 's avonds werd elke kamer afgesloten en daar de ramen van ijzeren staven waren voorzien, waren wij veilig opgeborgen. Als een van allen 's nachts naar buiten moest, moest hij eerst drie maal op de deur kloppen.

Ik zal niet zo gauw die eerste nachten vergeten, noch de stemming, die over alle kamers in de lucht hing. De ongewone omgeving, het geluid van de op en neer schuifelende politie agenten in de gang op hun pantoffels, het kletteren van hun sabels, het verschrikkelijke steeds geregeld terugkerende kloppen op de deuren van de mensen, die een ogenblik uit wilden gaan en die boos werden, als de agenten niet direct wilden komen, de onverhoedse nacht-inspecties van de kamers door de agenten, die lichtstralen wierpen over de bedden, welke op een rij naast elkaar stonden, het zachte gefluister, daar spreken niet toegestaan was tijdens de nacht en nog vele, vele andere dingen.

Wanneer ik terug kijk op de 8 maanden van mijn internering, moet ik zeggen, dat de eerste drie weken verreweg de ergste waren. Menig ding was niet voorbereid, het eten was niet zo best, de beperkingen en „dat niet mogen doen" waren overvloedig. Bezoekers waren niet toegestaan en op de buitenplaats van nauwelijks 17 meter was geen plaats om te lopen, doch vooral de onzekerheid van onze toekomst lag als een zware last op onze harten. Doch na drie weken werd het toch beter. Het eten veranderde wat, buitendien konden onze vrienden ons alles brengen wat wij wensten: levensmiddelen, boeken, kleren enz.

Menige beperking werd opgeheven. De Noordamerikaanse „United Press" en „Associated Press" correspondenten, die onder ons waren, zetten een geheim interneringsblaadje op touw, dat beurtelings belangwekkend en biezonder geestig was. Wij leerden elkaar beter kennen en werden ook beter bekend met onze bewakers van wie velen zeer vriendelijk en beleefd waren. Zelfs de onaangename Heer Rotsbodem bleek naderhand niet zulk een nors mens te zijn als zijn barse taal deed vermoeden. Ik bestelde veel boeken en ging verder met mijn studies van de Japanse taal en gewoonten alsof ik thuis was, slechts te dikwijls gestoord door het verschrikkelijke lawaai van radio's, gramofoons, piano, viool en andere muziek-instrumenten, welke ongelukkigerwijze te gemakkelijk toegestaan werden.

Af en toe waren het schrikwekkende wangeluiden. Het vrolijkste en daarom het luidruchtigste waren de Noordamerikanen. Dikwijls kwamen de Japanners naar hun kamer en staarden met open ogen en mond van verwondering naar het optreden van deze „witte barbaren". Het zou een boek vormen, wanneer ik al mijn ondervindingen van deze acht maanden zou moeten beschrijven, zo leerzaam en belangwekkend, blijde en treurig waren zij. In zoverre leerzaam, dat ik enige studies van de kracht en de karakterkenmerken van de verschillende nationaliteiten kon maken: Engelsen, Noordamerikanen, Canadezen, Nederlanders en Belgen.

In deze was echter veel voorzichtigheid geboden teneinde niet de gehele blanke bevolking in Tokio te generaliseren, die zich niet altijd de vertegenwoordigers van hun verschillende naties betoonden. Leerzaam ook omdat veel mensen voor de eerste keer in hun leven moesten bekennen, dat wij allen menselijke wezens zijn in de éérste plaats en elkanders hulp nodig hebben.

Het feit was namelijk, dat deze mensen te zeer gewend waren aan hun eigen levensgewoonten en dat ze de anderen te zeer beschouwden als deel van het raderwerk van hun bestaan, dat diende tot hun gemak en welbehagen.

Alleen deze crisis, dit verplichte gemeenschappelijke leven dwong hen hun onderlinge onafhankelijkheid te erkennen, en maakte hen wakker anderen te bekijken als dezelfde menselijke wezens als zij zelven. Ik heb dikwijls bij mij zelf gedacht: hoe heilzaam is deze tucht voor ons allen. Titels, roem, weelde enz., vielen als vodden van ons af en nu hebben wij allen gemeenschappelijk hulp en bemoediging nodig. Is het niet juist dat wij de meeste van onze ideeën over andere mensen en de meeste houdingen tegenover hen regelen naar die liefdeloze methode: Wat is hij? Het antwoord is: bankier, soldaat, zeeman, diplomaat, kleermaker, journalist en wij behandelen hen dienovereenkomstig.

Doch dit zijn slechts dingen die mannen en vrouwen doen, echter niet wat zij zijn en door deze soort ellemaat te gebruiken, ont-menselijken wij hen in onze gedachten. Wij behandelen hen als dingen, niet als mensen.

Deze gewoonte om over elkaar te denken als dingen is een van de slechtste invloeden, die de beschaafde wereld ons gebracht heeft. Een van de weinige goede dingen die men kan zeggen ten opzichte van oorlogen en andere grote sociale onwentelingen en rampen, is, dat zij meestal de uitwerking hebben gewoonten te verbreken, door ons in toestanden te plaatsen waarin wij gedwongen zijn onze eigenlijke menslievendheid te erkennen, en te eerbiedigen wat werkelijk der moeite waard is. Men kan nauwelijks begrijpen dat er niets iets minder verschrikkelijks of verderfelijks is, dat ons tot bezinning brengt...... doch het is zo.

Probeer het zelf, ziet hoeveel tradities je hebt te verbreken. Hoeveel malen op een dag je de kans loopt uitgelachen te worden wanneer ge besluit er mee door te gaan ieder mens afzonderlijk te behandelen als een menselijk wezen op de éérste plaats en daarna pas naar het hetgeen hij doet.

Interessant in zoverre dat ik veel pleizierige gesprekken met allerlei soort mensen had, die een ieders gezichtspunt verwijden.

Verblijdend in deze zin dat ik veel goede karakters en oprecht en diep geloof en vroomheid in mensen gevonden heb, waar men het niet verwachten zou. Verblijdend ook, omdat ik veel over onze eigen godsdienst kon spreken en de ogen van vele Protestanten opende.

Droevig in zoverre dat er ongelukkigerwijze vele slechte elementen tussen waren en men met eigen ogen en oren dingen zag en hoorde, die men beter niet ziet en niet hoort.

SLOT VOLGT.

Een Boek over Indië.

De oorlog heeft ten gevolge gehad, dat velen zich geroepen gevoelden hetgeen de oorlog hun aandeed te boek te stellen. Anderen schreven niet neer, hetgeen hun werd aangedaan, maar hetgeen zij van anderen hoorden. Nog weer anderen weefden om het oorlogsgebeuren romans. Tot deze laatsten behoort Barones van Boecop, die voorheen onder het pseudoniem Claude Eylan heeft geschreven en thans onder haar eigen naam een roman heeft gepubliceerd, genaamd: **„Roots, A Novel of the Dutch East Indies"**, uitgegeven door Doubleday, Doran en Compagnie te New York. Het boek, 305 bladzijden dik, en geschreven in het Noordamerikaans, kost $ 2,50.

Het boek heeft zijn recht van bestaan, gelijk vrijwel zovele andere boeken. Het is goed geschreven, boeit van de eerste bladzijde tot de laatste, heeft een goed [illegible] intrigue, getuigt van bezit aan karakterkennis bij de schrijfster en van een zekere oppervlakkigheid in het beoordelen van verhoudingen.

Dat het boek in onze Oost speelt is een aantrekkelijkheid, want voor zover ons bekend, zijn er nog niet vele boeken verschenen, die het oorlogsgebeuren in Indië als onderwerp hebben. In feite heeft „Roots" dit ook niet, want het eindigt met de oorlogsverklaring door Indië, en beschrijft de tijd, die daaraan voorafging: het geïntrigueer der Japanners. Dit alles, evenals de kort beginscène van het boek, dient evenwel slechts als achtergrond voor een liefdesroman.

Persoonlijk vinden wij het niet zo juist deze ellende en gruwel als achtergrond te laten dienen, doch de schrijfster huldigde blijkbaar een andere mening en heeft in feite dan ook in geen enkel opzicht zó geschreven, dat de inhoud onpassend zou zijn bij een zo ernstige achtergrond.

De geschiedenis vangt aan in Europees Nederland, vanwaar een jongeman weet te ontkomen via Scandinavië, Finland en Rusland, langs de Transsiberische lijn naar Wladiwlostok en tenslotte naar het eilandje Senang, dat volgens het boek in de buurt van Java ligt. De toestanden in Nederland zijn goed geschetst, minder juist is de schrijfster wanneer zij het heeft over de hartelijke ontvangst van uitgewekenen op Nederlandse consulaten en bepaald fantastisch moet ons allen in de oren klinken: „The Dutch consulates having announced that we could go to the Dutch colony of Curaçao without a visa."

Op boeiende wijze weet de schrijfster over Indië's voorbereidingen te schrijven en de warme vaderlandsliefde van de schrijfster maakt zulk een indruk op den lezer, dat deze vaderlandsliefde hechter herinnering bij hem nalaat dan de inhoud van het boek.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 2 Maart:

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. De Roos, tel. 417, Negropont 33A.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Dok-afdeling: Hr. Egge, tel. 431.

Sportclub Asiento: Dinsdag 2 Maart een voetbalwedstrijd tussen Asiento en een elftal van een K.N.S.M.-boot. Terrein Rio Canario; aanvang 16.30 uur.